GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondă 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 140. Sâmbătă, 27 Iunie (9 Iulie). 1887.

NOU ABONAMENTU
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Iulie 1887 st. v., se începe **unŭ nou abonamentŭ** pe trilunĭulŭ Iulie, Augustŭ şi Septemvre la care invitămŭ pe toţĭ onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
pe trei lunĭ	3 fl.	pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şese „	6 „	„ şese „	20 „
„ unŭ anŭ	12 „	„ unŭ anŭ	40 „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Abonaţilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fâşiei sub care au primitŭ ḑiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Braşovŭ, 26 Iunie 1887.

S'a aşteptatŭ în tótă Europa cu óre-care încordare resultatulŭ alegerei de principe din partea Sobraniei bulgăresci, pentru că era lăţită părerea, că Bulgarii vorŭ face lumei o surprindere.

Alegerea multŭ aşteptată s'a sĕvêrşitŭ în în cele din urmă în cursulŭ ḑilei de erĭ, Joi, şi din urnă a eşitŭ alesŭ cu unanimitate prinţulŭ Ferdinand de Sachsen-Coburg-Gotha.

Surprinderea nu este însĕ nicĭ pe departe aşa de mare după cum se ḑicea, deórece este bine cunoscutŭ, că Bulgarii de multŭ au oferitŭ acestui prinţŭ coróna Bulgariei, deşi deocamdată numai cu reserva, decă va fi alesŭ de Sobranià. Astă-érnă, când deputaţia Sobraniei a colindatŭ pe la cabinetele marelorŭ puterĭ, ea s'a dusŭ şi la tînĕrulŭ oficerŭ austriacŭ, nepotulŭ regelui Louis Philippe, prinţulŭ de Coburg, învitându-lŭ sĕ priméscă a fi urmaşulŭ lui Battenberg. Atuncĭ numitulŭ prinţŭ a declaratŭ deputaţiunei bulgare, că numai aşa ar pute sĕ priméscă candidatura, decă ar fi sigurŭ mai nainte că Rusia o va aproba.

Nu scimŭ cum s'a făcutŭ, că prinţulŭ de Coburg a fostŭ cu tóte acestea alesŭ erĭ de către Sobranià ca principe alŭ Bulgariei. Despre o învoire a Rusiei nicĭ pomenire nu este până acum. Se pare decĭ, că alesulŭ Bulgarilorŭ şi a schimbatŭ părerea şi că are şi elŭ dorinţa sĕ-şĭ facă unŭ nume, primindŭ a fi domnitorŭ alŭ Bulgarilorŭ şi fără consimţĕmêntulŭ Rusiei şi alŭ puterilorŭ semnatare ale tractatului din Berlinŭ, numai din graţia lui Dumneḑeu şi voinţa poporului bulgarŭ, care veḑêndu-se părăsitŭ din tóte părţile vrea sĕ şi ia elŭ însuşi sórtea în mână, fără a se mai uita în drépta şi în stânga.

Acestŭ curagiu i se ia acum în nume de rĕu prinţului de Coburg, ceea ce este fórte caracteristicŭ pentru situaţiunea de faţă. In Viena ca şi la Berlinŭ şi în celelalte capitale se urmăresce cu atâta îngrijire fiecare pasă din mişcarea Bulgarilorŭ, încâtŭ cercurile politice de p'acolo ar fi doritŭ mai bine ca Bulgarii sĕ nu mai alégă nicĭ unŭ prinţŭ şi tóte sĕ rĕmână aşa cum au fostŭ într'o stare provisorică, numai ca nu cumva sĕ se dea nascere vre-unei nouĕ încurcăturĭ, care ar pute turbura pacea.

Intr'adevĕrŭ din Viena şi din Berlinŭ li s'a datŭ Bulgarilorŭ de repeţite orĭ sfatulŭ sĕ se împace cu Rusia şi par'că aceste puterĭ arŭ voi sĕ se arate prevenitóre faţă cu Rusia în cestiunea bulgară.

Lucrulŭ póte sĕ fiă însĕ şi o apucătură bine calculată. Pe faţă potŭ sĕ li se dea Bulgarilorŭ sfaturĭ ca sĕ placă Rusiei, ér în ascunsŭ aceştia potŭ fi încuragiaţĭ sĕ stăruiéscă pe calea pe care au apucatŭ, după abdicerea dela tronŭ a prinţului Alexandru. Aspiraţiunile de independenţă ale Bulgarilorŭ potŭ fi privite cu ochĭ amicabilĭ în Viena, Berlinŭ şi mai cu sémă în Londra, dér niciodată nu vorŭ fi bine-veḑute în Petersburgŭ, şi aicĭ e buba.

Unele foi rusescĭ au şi începutŭ sĕ agite în contra alegerei lui Coburg ḑicêndŭ că este opera Austriei, care ar voi sĕ-şĭ rĕsbune pentru schimbarea ministerială ei nefavorabilă din Belgradŭ.

E interesantŭ că unulŭ din ḑiarele cele mai de frunte vienese preḑice în ajunulŭ alegerii din Tĕrnova, că prinţulŭ de Coburg va da Rusiei totŭ ce cere, numai ca sĕ-şĭ pótă susţinea noua sa posiţiune.

Şi într'adevĕrŭ prinţulŭ de Coburg va şi avea mare trebuinţă de razĕmulŭ puternicului rivalŭ alŭ independenţei bulgare, căcĭ încă înainte de a fi alesŭ, foile rusofile ale revoluţionarilorŭ bulgarĭ l'au ameninţatŭ cu o sórte egală aceleia ce a avut'o împĕratulŭ Maximilianŭ în Mexico.

Decă Rusia ar respinge însĕ serviciile oferite de nou alesulŭ principe, ce va fi atuncĭ? Resultatulŭ e uşorŭ de prevĕḑutŭ şi nu póte fi nicĭdecum încuragiatorŭ pentru tînĕrulŭ prinţŭ. Imprejurarea că érăşĭ Anglia este aceea, care a datŭ celŭ mai mare sprijinŭ candidaturei prinţului de Coburg de sigurŭ că nu va contribuì a schimba atitudinea Rusiei în favórea Bulgarilorŭ, carĭ şi cu acéstă ocasiune au arătatŭ hotărîrea lorŭ de a se lĕpăda de tutoratulŭ rusescŭ, precum ne putemŭ convinge din discursulŭ ce l'a ţinutŭ ministrulŭ de rĕsboiu bulgarŭ către oficerii armatei din Tĕrnova.

Astfelŭ alegerea de principe sĕvêrşită erĭ de către Sobrania bulgară póte devenì, cum susţine memorata fóià vienesă, în adevĕrŭ de o seriósă însemnătate pentru viitórea costelaţiune a politicei europene.

Din afară.

Se scie că **Italia** face marĭ pregătirĭ ca sĕ pedepséscă pe **Abisinienĭ** pentru desastrele pricinuite trupelorŭ italiane dela Massauah. In Parisŭ circulă acum svonulŭ, că Italia ar voi sĕ profite de trecerea trupelorŭ sale prin canalulŭ de Suez pentru a lua parte la ocuparea Egiptului. Ḑiarulŭ francesŭ „Les Débats“ declară, că o astfelŭ de purtare ar fi plină de complicaţiunĭ şi póte chiar de pericole. Italia, ḑice ḑiarulŭ, nu oferă nicĭ o garanţiă de imparţialitate. Singura putere, a carei presenţă permanentă în canalulŭ de Suez ar pute fi acceptată în unanimitate, este Spania, care e într'adevĕrŭ neutră prin propria sa voinţă şi prin posiţiunea sa geografică, şi care n'a arătatŭ niciodată cea mai mică veleitate de a se amesteca în certele europene.

După o telegramă din Constantinopolŭ, se asigură că **Pórta** se pregătesce a trimite în **Creta** încă 15 bataliónе în care casŭ trimiterea lui Mahmud Paşa, vice-preşedinte alŭ consiliului de statŭ, în misiune de împăciuire la Creta, ar servi numai pentru a câştiga timpŭ.

Atâtŭ **Francesii** câtŭ şi **Germanii** se întrecŭ în a înăspri relaţiunile dintre dênşii, prin diferite mĕsurĭ ce se iau, în Franţa contra Germanilorŭ, în Germania contra Francesilorŭ, afară de procesele de înaltă trădare ce merei se provócă în Germania. Pe când însĕ foile oficióse francese tacŭ asupra celorŭ ce se petrecŭ în Germania în acéstă privinţă, oficiósele germane acusă şi ameninţă mereu pe Francesĭ. Intre altele organulŭ cancelarului „Gazeta Germaniei de Nord“ ḑice, că proiectulŭ supusŭ Camerilorŭ francese în scopŭ de a impune taxe străinilorŭ pentru scutirea lorŭ de serviţiulŭ militarŭ, ar implica o violare a dreptului ginţilorŭ şi ar provoca din partea altorŭ state impositulŭ asupra Francesilorŭ ce locuiescŭ acolo. „Gazeta Germaniei de Nord“ crede, că a venitŭ momentulŭ de a lua în consideraţiune, decă Germania nu trebue sĕ aplice în imperiu şi mai cu sémă în Alsaţia-Lorena principiulŭ reciprocităţei tuturorŭ mĕsurilorŭ germanofobe luate în Franţa. Ambele state, cum vedemŭ, vorŭ lua mereu mĕsurĭ, până ce se vorŭ încăera odată.

Convenţiunea egipténă.

O telegramă din Constantinopolŭ comunică, că lordulŭ Salisbury a refusatŭ a treia prelungire a termenului cerut de Sultanulŭ pentru ratificarea convenţiunei, dér Turcii au reinoitŭ cererea lorŭ Duminecă pentru o nouĕ prelungire, cu totŭ refusulŭ mai multŭ seu mai puţinŭ categoricŭ alŭ lordului Salisbury.

Lordulŭ Salisbury, deşi a refusatŭ din nou prelungirea, totuşĭ a acordat'o în faptŭ, căcĭ după informaţiunĭ sigure Sir D. Wolff a amânatŭ plecarea sa, cu tóte că declarase că ar pleca imediatŭ, decă convenţiunea n'ar fi ratificată la 4 Iulie. In sfârşitŭ, fără nicĭ unŭ angajamentŭ oficialŭ, Sir Wolff urmeză a fi la disposiţiunea Porţii, aşteptândŭ ratificarea, cu tóte că termenulŭ de 4 Iulie a scăḑutŭ. Se asigură de altmintrelea, asemenea din sorginte bună, că sorţii unei ratificărĭ sporescŭ multŭ din causa acceptării de către Englitera a unei clause ce modifică într'unŭ modŭ considerabilŭ articolulŭ 5 alŭ convenţiunei. Acésta clausă ar reserva tóte drepturile Porţii, şi ar subordona, pentru a ḑice astfelŭ, acţiunea Englitereі autorităţii Sultanului.

Duminecă primii dragomanĭ ai Germaniei, Austriei şi Italiei făcură unŭ demersŭ identicŭ la Palatŭ, pentru a sprijini ratificarea; se crede că Franţa şi Rusia au făcutŭ unŭ contra demersŭ. Circulă scirea că Pórta, îndată după ratificare, va ridica din nou cestiunea tunisiană după instigaţiunea Engliterei, acésta ca rĕsbunare contra Franciei, care pune pedecĭ ratificărei convenţiunei.

Năvălirile Arnăuţilorŭ în Serbia.

După o comunicaţiune venită la legaţiunea turcă din Belgradŭ, scirea publicată de „Politische Correspondenz“ în privinţa năvălirilorŭ Arnăuţilorŭ în Serbia este inesactă, şi că din contră Sĕrbii suntŭ vinovaţĭ de violarea frontariei.

In nóptea de 4 Iuniu, 30 soldaţĭ sĕrbĭ au atacatŭ satulŭ arnăutŭ lângă Haikobila. O încăerare se nâscŭ, care a ţinutŭ douĕ ore, şi unŭ Turcŭ a fostŭ rănitŭ.

Nouĕ violărĭ de fruntariă au fostŭ făcute la 13 Iuniu de unŭ detaşamentŭ de 100 soldaţĭ de infanteriă şi 15 din cavaleria sĕrbă lângă Dubnica. Trupele turcescĭ s'au concentratŭ fórte curêndŭ şi Sĕrbii au fostŭ nevoiţĭ sĕ se retragă.

La 14 Iuniu, unŭ nou atacŭ s'a datŭ în satulŭ Forni-Bolevicĭ de 5 tâlharĭ sĕrbi, carĭ au fostŭ respinşĭ după o luptă crâncenă. Doi sătenĭ au fostŭ răniţĭ.

In aceeaşĭ ḑi 30 Sĕrbĭ au făcutŭ o irupţiune în satulŭ Vircitru şi au omorîtŭ doi locuitorĭ. Alţĭ doi sătenĭ şi unŭ copilŭ au fostŭ răniţĭ. Sĕrbii au furatŭ vitele carĭ se găseau în satele Dobrodosi Metohie

Porta a luatŭ mĕsurĭ contra acestorŭ violărĭ continue a teritoriului sĕu.

Scirĭ militare.

Austro-Ungaria. In 6 Iulie n. s'a lăsatŭ în mare la Pola cuirasatulŭ „Archiducele Rudolfŭ“ în faţa Impĕratului, a archiducilorŭ şi a archiducesei Maria Teresia, care înlocuia, ca naşă, pe Impĕrătesa ce era absentă. Rĕspunḑêndŭ discursului vice-amiralului baronŭ de Sterneck, Impĕratulŭ a arătatŭ înalta însemnătate a acestei serbărĭ pentru marina de rĕsboiu. Elŭ a uratŭ ca noulŭ vasŭ, cu ajutorulŭ lui Dumneḑeu, sĕ lege de drapelulŭ monarchiei, în viitorŭ, în momentulŭ luptei, victoria şi gloria. Intr'o scrisóre adresată vice-amiralului de Sterneck, Impĕratulŭ exprimă recunoscinţa şi înalta Sa satisfacţiune întregei marine de rĕsboiu.

România. Guvernulŭ românŭ a comandatŭ luna trecută patru-ḍecĭ de tunurĭ calibru de câmpŭ la casa Krupp din Berlinŭ. Tunurile comandate vorŭ fi predate la Noemvre.

Alegerea din Baia-de-Crișiu.

(Fine).

Bucuresci, în Iuniu n. 1887.

De Tomuța et consortes nu m'am miratŭ tare, pentru că nu suntŭ ómenĭ cu carĭ sĕ putemŭ sta de vorbă. M'am miratŭ însĕ fórte tare de primariulŭ *Ioanŭ Oncu* din Tomescĭ, care ca omŭ cu ceva școlă, cu stare, cu altŭ caracterŭ și cu alte vederĭ, a uitatŭ de sine, s'a dejositŭ și s'a făcutŭ și elŭ instrumentŭ orbŭ în castrele adversarilorŭ causei române. Ar fi pututŭ lua esemplu dela alțĭ primarĭ fără scólă, d. e. dela *Ananie Hențiu* din Rișca și dela alții, carĭ s'au luptatŭ pentru causa română cu fruntea senină neinclinațĭ, cum se luptă stejariulŭ și stânca din munte cu orcanele cele turbate.

Altcum peste totŭ ḍicêndŭ alegĕtorii, cu puține esceptiunĭ, au doveditŭ o ținută destulŭ de seriósă și romănéscă. In poporŭ — cum am observatŭ, cu puține esceptiunĭ — bate destulŭ de puternicŭ pulsulŭ consciinței de Românŭ. Cu resultatulŭ moralŭ putemŭ fi îndestulițĭ. Cerculŭ nicĭdecum nu este perdutŭ. Sera cam pre la 11 ore, când s'a publicatŭ resultatulŭ alegerei, notificându-se că Truța a căḍutŭ și că Hollaki este declaratŭ de alesŭ, *indignațiunea a fostŭ generală, unii alegĕtorĭ plângeau de nĕcasŭ,* și n'a lipsitŭ multŭ ca poporulŭ sĕ-șĭ rĕsbune așa cum scie elŭ. Contrarii numai cu gendarmii au prinsŭ și au silitŭ pre bieții ómenĭ sĕ facă conductŭ de torțe lui Hollaki. Poftimŭ *conductŭ de torțe cu gendarmĭ*! Ce ḍice la acesta d. Hollaki? Suntemŭ curioșĭ a vede, că d-sa, care s'a declaratŭ, că luptă pentru curmarea abusurilorŭ, corupțiunilorŭ și ilegalitățilorŭ, cum îșĭ va presenta în camera din Pesta *mandatulŭ storsŭ prin corupțiunĭ, abusurĭ și illegalitățĭ?!* Der se póte, că și d-sa este de caracterŭ schimbătorŭ, ca vêntulŭ de primăveră.

Se póte, că totulŭ a fostŭ inspiratŭ de susŭ, și încă doră chiarŭ în urma protestelorŭ ridicate la guvernŭ pentru curmarea fărădelegilorŭ. Guvernulŭ nu se póte scusa, că n'a avutŭ cunoscință despre cele ce se întêmplă. Der nicĭ oposițiunea moderată nu-i curată cum voiescŭ s'o arate corifeii. Avisŭ Românilorŭ bănățenĭ, carĭ s'au aliatŭ cu acéstă oposițiune.

După informațiunile private, totŭ cam în acestŭ modŭ s'a purcesŭ și contra lui *Alexandru Romanŭ* în Biharia în cerculŭ electoralŭ *Ceica,* unde vre-o *300 de alegĕtorĭ* au fostŭ *reținuțĭ* afară din orașŭ cu forța armată, și când au cercatŭ sĕ intre în orașŭ la alegere sĕ voteze, miliția *a trasŭ cocoșulŭ* voindŭ a descărca arma, — sĕ i împusce pre toțĭ, ca pe nisce lotri împreună cu candidatŭ cu totŭ. Tot cam așa se va fi purcesŭ și la Sașca în contro d-lui *Babeșŭ* precu și la *Șiria-Pancota* în contra d-lui *Popoviciu*

Ce a voitŭ omnipotentulŭ Tisza, ca sĕ nu mai audă voce română oposițională în camera deputațilorŭ din Pesta a ajunsŭ pe deplinŭ. Sĕ-i fiă de bine.

Ungurașii din acestŭ cercŭ, cum s'au lăudatŭ și în colónele lui „Kolozsvar,“ consideră acesta alegere din Baia ca o victoriă însemnată a meghiarismului raportată asupra românismului. Eu nu le dorescŭ multe victorii de aceste, nu mĕ supĕrŭ tare de căderea nóstră dér nicĭ nu invidiezŭ tare victoria lorŭ, pentru că decă mai sciu ce este rușinea, totdeuna trebue sĕ roșéscă, când li se va aminti și-șĭ vorŭ aduce aminte de cele întêmplate.

Mi se pare, că victoria maghiarismului violentŭ din acestŭ cercŭ electoralŭ nu este pre sigură. Alegĕtorii, chiar și dintre maghiarĭ, după cele întêmplate suntŭ indicnațĭ până în adênculŭ inimei, și s'arŭ bucura fórte, décă s'ar nimici alegerea.

Aparatulŭ administrativŭ érășĭ este pusŭ în mișcare. Pretorii umblă prin comune însoțițĭ de gendarmĭ. Voiescŭ sĕ intimideze omenii, ca sĕ nu protesteze contra actului alegerei ilegalĭ. In comuna Rișculița cu câte-va ḍile înainte de alegere, a fostŭ *distituitŭ* primarulŭ *Teodorŭ Popoviciu* și viceprimarulŭ *Adamŭ Costariu* și acum numai din causă fiindcă șĭ-au denegatŭ serviţiulŭ în favorulŭ lui Hollaki; ambii suntŭ *trașĭ în cercetare disciplinară,* firesce sub alte pretextre. Góna în contra alegĕtorilorŭ carĭ au votatŭ pentru Truța, carĭ au resistatŭ volniciei cu bărbăție de Românĭ și nu șĭ-au vêndutŭ consciința pe grația schimbătore, nicĭ pe arginții lui Iuda, s'a începutŭ sub diferite pretexte, și se va continua cine scie până când. In viitorulŭ celŭ mai de aprópe *suntŭ pase în prospectŭ mai multe destituirĭ de primarĭ și de notarĭ.* Vomŭ veghia și vomŭ vedé.

Se ḍice, că acéstă alegere rușinósă pe Hollaki, abstracțiune făcêndŭ dela perderea reputațiunii, care o mai avea înaintea Românilorŭ din aceste părțĭ, precum abstracțiune făcêndŭ și dela alte multe considerațiunĭ l'ar fi costatŭ celŭ puținŭ *10—15 mii de fl. v. a.*

Sperezŭ, că acestŭ actŭ, care voiesce a fi numitŭ alegere liberă constituțională după calapodulŭ unguerescŭ, după ce se va aduna materialŭ, la timpulŭ sĕu va fi discutatŭ multŭ în publicitate, póte chiar și în camera deputațilorŭ din Pesta; dér causa merită, ca și până atuncĭ sĕ fiă aprețiată și studiată din tóte punctele de vedere din partea bărbațilorŭ noștri politicĭ, pentru că aicĭ nu este vorba numai de căderea persónei unui candidatŭ naționalŭ, nicĭ numai de căderea cu onóre a drapelului programei naționale, ci mai nainte de tóte per exellentiam este vorba de unŭ *atentatŭ îndreptatŭ în contra libertății de alegere* din partea maghiarismului violentŭ și contrarŭ neimpăcatŭ a totŭ ce este românescŭ.

Din cele premerse și din multe altele, câte s'au petrecutŭ, carĭ nu încapŭ tóte în cadrulŭ acestui raportŭ relativŭ ângustŭ, este evidentŭ, că acéstă alegere a fostŭ unica în felulŭ sĕu din câte s'au făcutŭ în era constituțională unguréscă dela 1868 încóce. Actulŭ făcutŭ la 17 n. l. c. în Baia de Crișiu nicĭ nu se póte numi alegere ci, ca, sĕ încungiurŭ espresiunea drastică, *valniciă constituțională* maghiară violentă în gradulŭ celŭ supremŭ, pentru că maioritatea lui Hollaki este făcută cu forța și storsă pe cale illegală dela Românii, carĭ și ca alegĕtorĭ formézâ maioritatea mai esclusivă a acestui cercŭ o adevĕrată batjocură a constituțiunei, o adevĕrată ironiă a dreptului de alegere este acesta Introducĕ-se chiar și votulŭ universalŭ, cum se cere în programa din Sibiiu, și noi Românii nicĭ când nu vomŭ puté alege deputațĭ, decă se va purcede la tóte alegerile în éstŭ modŭ. Pe acéstă cale constituțiunea ajunge a fi ilusiune și minciună.

După legea și practica de până acum, decă nu se va face o schimbare radicală în favorulŭ libertății de alegere, décă nu se va introduce votarea secretă, decă influința și ingerința aparatului oficială nu se va reduce ad minimum, decă omnipotența personală a președinților de alegere nu va afla ca contra pondŭ o sancțiune câtŭ se póte de aspră în codicele criminalŭ: alegerea liberă în Ungaria din ḍi în ḍi va deveni totŭ mai imposibilă. Vĕḍêndŭ omulŭ cu ochii tóte cele petrecute, se îngrozesce, îșĭ perde tóte ilusiunile constituționalismului adevĕratŭ, ba i se revoltă chiar și simțulŭ de dreptate.

Motive mai ponderóse pentru abstinența Românilorŭ nu putemŭ scóte de nicĭ unde, ca de aicĭ. Din cele ce s'au petrecutŭ numai în acestŭ cercŭ electoralŭ este evidentŭ și mai chiarŭ de câtŭ lumina sórelui, că pentru noi Românii pe pórta constituțiunei unguresci este scrisŭ cu litere marcate ca și pe pórta infernului lui Dante: *„Lasciate ogni speranza voi, che intrate“.* (Lăsați-vĕ tótă speranța voi, cei ce intrațĭ.) Lucru naturalŭ că până când nu se va șterge de pe pórtă acéstă inscripțiune infernală, până atuncĭ noi Românii nicĭ nu putemŭ intra, pentru că sanctuarulŭ sacra-sântŭ alŭ constituțiunei este *profanatŭ*, este *dejositŭ.*

Catone.

Munții apuseni, Iunie 1887.

Deși d-lŭ Dr. Basiliu Preda în rectificarea D-sale apărută în Nr. 116 al „Gazetei Trans.« a dechiaratŭ că cu anonimulŭ »Moțŭ“ nu voesce a mai sta de vorbă, totușĭ la cele dise de d-sa voiescŭ a-i reflecta numai atâta, că întregă rectificarea D-sale face impresiunea că D-sa voesce a îmbĕta lumea cu apă rece. Acesta se vede de acolo, că D-sa în întrega rectificare nu face nicĭ cea mai mică amintire despre „nyilatkozat-ulŭ« din cestiune, decă l'a subscrisŭ sĕu nu, a credutŭ póte, că „nyilatkozat-ulŭ“ este unŭ paragrafŭ (§) pe care poțĭ sĕ-lŭ întorcĭ cum voescĭ, că totŭ acelașĭ rĕmâne, face însă și D-sa alusiune la D-lŭ adv. Gerasimŭ Candrea credêndŭ că D-sa este autorulŭ articolului din Nr. 110 alŭ „Gazetei« s'a înșelatŭ însĕ ca și d-lŭ „A. B.« din nr. 120 alŭ »Gaz“. și decĭ am dreptulŭ a rĕmâne și mai departe anonimulŭ și adevĕratulŭ „Moțŭ“ și acésta cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ mĕ voiu nisuì întotdeuna a scrie adevĕrulŭ ferindu-mĕ de căile strimbe ale minciunei.

Acum sĕ trec la corespondința D-lui »A. B.» Ceea ce mĕ îndémnă mai multŭ a respunde D-lui „A. B.“ este espresiunea vătămătóre de care sĕ folosesce cu deosebire la încheierea corespondenței D-sale, unde între altele, adresându sĕ către d-vóstră, D-le Redactorŭ, ḍice: „până ce foile nóstre publică, ce în foile streine nu sĕ întêmplă, articulĭ tendențioșĭ și plinĭ de personalitățĭ ca cei ai unui »Moțŭ“, care prin procederea sa de sigurŭ nu face onóre acelui nume etc.

Nu voiu sĕ mĕ laudŭ și nu voiu sĕ apĕrŭ pe d-lŭ adv. Candrea, după cum face d-lŭ „A. B.“ apĕrândŭ pe d-lŭ Dr. Preda, căcĭ spre acésta nu mĕ sêmțŭ chematŭ, nu cred însĕ că d-lŭ „A. B«. sĕ fiă unŭ „Moțŭ“ mai adevĕratŭ de câtŭ mine, der nu conced nicĭ aceea, că d-sa ar face mai multă onóre decâtŭ mine numelui de Moțŭ, apoi mĭ-ar plăcea sĕ sciu ce fapte mărețe a sĕvêrșitŭ d-lŭ »A. B.“ vre-odată pentru poporulŭ românŭ? cu ce fapte a escelatŭ D-sa între ceilalțĭ „Moțĭ“, încâtŭ îșĭ arógă a vătĕma în publicŭ pe unulŭ, pe care nu-lŭ cunósce, ci numai presupune a-lŭ cunósce?

„Totŭ omulŭ este greșitŭ și pĕcătosŭ“ și astfelŭ credŭ, că și d-lŭ adv. Candrea póte sĕ fi avutŭ pĕcatele ce i le impută d-lŭ »A. B“ Dealtmintrelea vrêndŭ a fi dreptŭ trebue sĕ spunŭ că cunoscŭ și fapte bune sĕvêrșite din partea advocatului Candrea. Recunoscŭ însĕ și aceea, că aceste fapte nu'lŭ potŭ curăți de pĕcatele sale, precum nicĭ d-lŭ „A. B.« nu va putea sĕ devină Românŭ mare prin aceea că-lŭ combate pe d-lŭ Candrea, ci acesta va trebui sĕ nĭ-o dovedéscă prin fapte ceea ce până acuma cunoscŭ și fapte bune sĕvêrșite din parea d-lui advocatŭ Candrea.

Incâtŭ privesce *„flóculŭ de nyilatkozat“* este de prisosŭ sĕ mai ḍicŭ și eu ceva, pentrucă P. On. d. Redactorŭ i-a ḍisŭ mai multŭ nu sciu sĕ fi făcutŭ.

Cu referire la alegerea de ablegatŭ sĕvirșită în 17 Iuniu c. în Trășcău vĕ aducŭ la cunoscință, că în urma subscrierei „nyilatkozatului“ dintre cei subscrișĭ au luatŭ parte la alegere numai următórele „oi călbejóse“, afară de „nemeșii“ din Vidra mediă, carĭ și de astădată au fostŭ dușĭ la urnă în urma bĕuturei de cinste, a lingușirilorŭ și a presiunei bravului mamelucŭ notarŭ Nicolae Candrea și a șefului sĕu „Mufti Pașa“ — oile călbĕjóse“ suntŭ: *Ioanŭ Bursu* preotŭ gr. cat. în Bistra, *George Scrobu* preotŭ gr. or. în Sĕcătură, *Teodor Pasca* învĕțătorŭ gr. or. în Albacŭ, *George Nicola* învĕțătorŭ gr. or. în Albacŭ-Arada, *Basiliu Patiția* învĕțătorŭ gr. or. în Sĕcătură, *Ioanŭ Nicola* învĕțătorŭ gr. or. în Vidra mediă i *Ioanŭ Gligor* învĕțătorŭ gr. cat. în Bistra, apoi *Ioanŭ Pleșa* proprietarŭ în Ponorelŭ și *Simionŭ Marcŭ* proprietarŭ în Câmpeni toțĭ aceștia ómenĭ de frunte și independențĭ de atot-puternicŭlŭ „Mufti Pașa.“

Presiunile, fără de legile și apucăturile mârșave au fostŭ marĭ și în cerculŭ nostru ca în tot loculŭ din țéra poreclită a „libertățilorŭ“ și cu deosebire în cerculŭ notarialŭ alŭ Vidrei unde, după cum am ḍisŭ, se află ca notarŭ celŭ mai aprigŭ mamelucŭ, clericulŭ absolvatŭ *Nicolae Candrea,* care a escelatŭ prin energia ce a desfășurat'o și cu acéstă ocasiune, ba ce e mai multŭ, a escelatŭ și prin faptulŭ că *în ḍiua mare a întorsŭ cu gendarmii din drumŭ ómeni oneștĭ și pacīnicĭ și anume pe învĕțătorulŭ Nicolae Corcheșŭ din Câmpenĭ și pe mama acestuia*, carĭ plecaseră sĕ mergă la Vidra, celŭ dintâiu în afacerĭ scolare, ér cea din urmă în afacerĭ familiare.

Este acéstă faptă demnă de unŭ notarŭ crescutŭ cu prescură românéscă și care a mâncatŭ pânea seminarului Andreianŭ în timpŭ de trei anĭ până ce a absolvatŭ S-ta Teologiă?

Erte-i Dumneḍeu, că noi nu-i putemŭ erta!

Moțulŭ.

SCIRILE ḌILEI.

La *Concertulŭ* de Vinerea trecută, în care s'a esecutatŭ renumitulŭ oratoriu al lui Iosifŭ *Haydn „Anotimpurile«* de către reuniunea de cântărĭ germană, societatea filarmonică și musica orășenéscă din Brașovŭ sub conducerea d-lui dirigentŭ Anton Brandner, a luatŭ parte în „hala festivă“ unŭ fórte numĕrosŭ publicŭ, peste o miiă de auḍitorĭ, dovadă de interesulŭ celŭ are publiculŭ brașovenŭ pentru arta musicală. Patru óre întregĭ a duratŭ acestŭ concertŭ și încordata atențiune a publicului în totŭ timpulŭ acesta este cea mai viuă mărturiă a succesului deplinŭ, ce l'au dobênditŭ concertanții. Intre cele patru părțĭ ale oratoriului: primăvéra, véra, tómna și érna, pausele erau scurte și era de admiratŭ esactitatea, abilitatea, cu care au fostŭ esecutate până la sfêrșitŭ și cele mai grele părțĭ musicale ale operei. Cea mai mare laudă o merită fără îndoială orchestra, care a fostŭ la înălțime, interpretândŭ cu multŭ efectŭ frumósa composițiune a măiestrului Haydn. Membrii societății filarmonice au datŭ orchestrei unŭ bunŭ concursŭ. Corurile de bărbațĭ și de dame au fostŭ fórte bune. Se vedea că opera s'a studiatŭ cu mare acuratețâ și diligință și putemŭ ḍice, că corurile au corespunsŭ grelei chiămărĭ câtŭ sĕ póte de bine. Icĭ colo corurile și întregulŭ ausamblu puternicŭ produseră impresiune adêncă asupra auḍitorilorŭ. Soliștii: d-șóra Ida Hiemesch (Hanne) și d-lŭ E. Hintz (Simon) merită tótă lauda pentru zelulŭ cu care au căutatŭ sĕ corespundă grelei lorŭ probleme contribuindŭ astfelŭ în modŭ însemnatŭ la succesulŭ serei. Soliștii, mai vêrtosŭ d-șóra Hiemesch, au seceratŭ repețite aplause din partea publicului. Multŭ a contribuitŭ la succesulŭ corurilorŭ și d-lŭ dirigentŭ de chorŭ L. Frank. Cea mai mare recunoscință i-o datoresce însĕ publiculŭ brașovénŭ d-lui A. Brandner, dibaciului dirigentŭ alŭ musicei orășenescĭ, care pe lângă o cunoscință profundă artistică desvóltă și o activitate neobosită, căreia este a se datori în cea mai mare parte și esecutarea »Anotimpurilorŭ« de Haydn.

—x—

La inițiativa episcopului ungurŭ Dominik Szasz, acele comune bisericescĭ *reformate din Ardealŭ,* care nu suntŭ în stare a'șĭ susținé preoțĭ proprii ai lorŭ, s'au împărțitŭ în parochii cercuale. Până acum s'au organisatŭ șese astfelŭ de parochii și e prevĕḍută organisarea încă a alte 17.

—x—

Ḍiarele din Parisŭ ne aducŭ scirea, că *domnișóra Conta,* fiica protoereului Conta din Pétra și soră a reposatului fostŭ ministru alŭ cultelorŭ și instrucțiunei publice în România, a trecutŭ cu unŭ deosebitŭ succesŭ tesa sa de doctoratŭ în medicină la universitatea din Parisŭ.

—x—

Academia Română s'a înavuțitŭ acum de curêndŭ cu unŭ documentŭ fórte interesantŭ: testamentulŭ Metropolitului Veniaminŭ.

—x—

Conformŭ holărîrei sf. Sinodŭ alŭ României, d'acum înainte copii vorŭ puté fi *botezațĭ și acasă* ér nu numai în biserică, cum a fostŭ până acum. Mĕsura e fórte bună pentru copii slabĭ și pentru timpulŭ rece, cum este érna.

—x—

Petrecere cu saltŭ împreunată cu jocurile naționale;

„Călușerulŭ și Bătuta« va arangia tinerimea română studiósă din Seitinŭ în ḑiua de S. S. Petru și Pavelŭ în 11/29 Iulie 1887 în favorea zidindei s. biserici gr. cat. în sala casei comunale de Șeitinŭ. Prețulŭ: pentru familiă 2 fl., pentru persónă 1 fl. Inceputulŭ séra la 8 óre. Suprasolvirile se primescŭ cu mulțămită și se vorŭ chita prin ḑiarele publice. *Comitetulŭ arangiatorŭ.*

„**Romänische Revue**" a apărutŭ fasc. V—VI pro Maiu-Iunie 1887 (III Jahrgang). — *Inhalt: Die romänische National-Conferenz zu Hermannstadt:* I. Die Conferenz und die Wahlen. II. Die Verhandlungen der National-Conferenz vom 7. bis 9. Mai. (1. Tag: Eröffnungsrede des Präsidenten, Bericht des Central-Comité's; 2. Tag: Rede des Referenten, Resolution). III. Vom Central-Wahlcomité, Aufruf an die rom. Wähler — *Rundschau*: Ein Brief Alex. Mocsonyi's. — Die Romänen im Oberhause. — Rudolf Bergner's „Romänien«. — Die Chronik des Huru u. die grosse militär. Expedition in die Moldau des ungar. Königs Ladislaus Cumanus *ad reducendos Cumanos fugitivos.* (Ein in der Geschichte Ungarns, sowie der Nachbarländer verschwiegenes historisches Faktum). Von Sim. *Mangiuca.* — V. Alexandri's Festgedicht zum 10. Mai 1881. (Königskrönung in Bucuresci). Deutsch v. *Fischer.* — Der Blumenheld. (Aus der Märchensammlung „Povestĭ populare românescĭ" de Dr. Jon al lui *G. Sbiera.* Cernăuțĭ, 1886). Uebersetzt von Elena *C. Densușianu.* — Vom Bariţiu-Jubiläum. — Von der Academia Română. — Literatur und Kunst: Durch die Jahrhunderte, von Carmen Sylva.

Cu 1 Iuliu se începe unŭ nou abonamentŭ pe acéstă revistă politică-literară, carea mai cu sémă astăḑĭ după-ce prin alegerile din urmă causa națională română nu mai are representanțĭ în parlamentŭ, va avea o însemnătate îndoită, fiindŭ uniculŭ organŭ de informațiune alŭ Româniloră din Ungaria și Transilvania.

„*Romänische Revue*" se trămite în mai multe sute de esemplare *gratuite* cercurilorŭ politice și literare din țéră și străinătate și a făcutŭ causei române deosebite servițiĭ, aprețiate și din partea conferinței dela Sibiiu.

Abonamentele (pentru Austro-Ungaria cu 8 florinĭ, pentru România cu 25 lei în a. pe anŭ) se facŭ la *Direction „Romänische Revue" in Resicza, Banatŭ.*

Esplosiunea de dinamită în Jaszbereny.

Asupra nenorocirei întâmplate în Jaszbereny, despre care ni s'a telegrafiatŭ, s'a raportatŭ următórele amĕrunte ministerului de honveḑĭ, despre causele și decursulŭ înfricoșatei catastrofe: Fitilulŭ, care a causatŭ esplosiunea dinamitei a fostŭ unŭ așa anumitŭ fitilŭ de Pickfort, ce se folosesce la aprinderea minelorŭ, fiindŭ că elŭ în urma construcției sale arde încetŭ și regulatŭ și dă timpŭ omului, care aprinde mina, sĕ se retragă în siguranță până ce se produce esplosiunea. Timpulŭ în care arde acestŭ fitilŭ se póte calcula înainte și astfelŭ omulŭ scie când va ajunge foculŭ prin fitilŭ la materia esplosibilă și se póte salva ușorŭ. Locotenentulŭ Szakács instrua pe pionerii călărĭ despre folosirea dinamitei și spre acestŭ scopŭ avea cu sine doi funțĭ de dinamită; instrua pe pionerĭ cum sĕ umple patrónele cu dinamită. O mână de dinamită o puse împrăsciată pe masă, apoi luă unŭ fitilŭ, ca sĕ demonstre întrebuințarea lui. Fitilulŭ era încolăcitŭ în formă de spirală și ar fi trebuitŭ sĕ-lŭ desfacă Szakacs și sĕ-lŭ aprindă în posiția orisontala și întinsŭ. Elŭ lŭ aprinse însĕ așa încolăcitŭ (cum s'a și aflatŭ fitilulŭ după catastrofă), ținêndu-lŭ în mână. Din causa unei greșelĭ de construcția fitilulŭ nu arse regulatŭ și în timpulŭ normalŭ, ci flacăra trecŭ iute prin elŭ ardêndŭ pe Szakacs la mână. La cadavrulŭ acestuia se vede rana causată prin acésta. Se póte ușorŭ înțelege, că Szakacs ardêndu-se la mână de durere aruncă fitilulŭ josŭ. Acesta căḑu pe patrónele de dinamită ce erau așeḑate josŭ și ele luară apoi focŭ și esploatară. Trecêndŭ apoi prin mésă aduse la explosiune cei doi funțĭ de dinamită de sub mésă. Astfelŭ se esplică cele douĕ detunațiunĭ urmate imediatŭ una după alta. Au fostŭ omorițĭ optŭ soldațĭ: locot. Szakacs, sublocot. Hübner și Balogh, mediculŭ militarŭ Koller și patru husarĭ. Greu rănițĭ suntŭ 24 soldați, ér ușorŭ rănițĭ 9 persóne.

Raportŭ polițienescŭ.

In ḑilele trecute se lățise scirea prin ḑiarele din Ploesci, că o bandă de tâlharĭ din România în frunte cu unŭ arestantŭ evadatŭ din penitenciarulŭ Ocna rătăcescŭ la granița Branului, unde întêmplându-se o ciocnire cu gendarmii ungurĭ, unulŭ din bandă a fostŭ prinsŭ, altulŭ împușcatŭ, pe când celorlalțĭ le-a succesŭ sĕ scape. In urma acestei scirĭ, apărură alaltăerĭ după prânḑŭ la căpitanatulŭ orășĕnescŭ de aci sub-prefectulŭ din Câmpina Iuon Dărtescu, șefulŭ de poliția Teodor Demacop, împreună cu funcționarulŭ polițienescŭ Nicu Stănescu din Ploesci și cerură lămurirĭ. S'a aflatŭ însĕ îndată, că nicĭ oficiulŭ comitatensŭ, nicĭ judecătoria penală r. și nicĭ poliția de aci nu sciu nimicŭ despre esistența unei atarĭ bande. Intrebându-se și la comanda de flancŭ a gendarmeriei, s'a aflatŭ că într'adevĕrŭ a vagabondatŭ o bandă de tâlharĭ din România pe teritoriu românescŭ și a avutŭ o ciocnire cu gendarmii românĭ, în care unulŭ din bandă a fostŭ prinsŭ, altulŭ împușcatŭ, ér ceilalțĭ s'au rĕspânditŭ fugindŭ pe teritoriulŭ ungarŭ. Se pare forte curiosŭ — ḑice raportulŭ polițienescŭ de aci — că poliția română n'are cunoscință de locŭ de faptele întêmplate pe teritoriulŭ sĕu și vine de cere informațiunĭ și deslușirĭ dela autoritățile ungare.

Esamenele publice în pensionatul Vautier.

Esamenele finale s'au ținutŭ în anulŭ acesta în ordinea următóre:

Sâmbătă în 13/25 Iuniu au examinatŭ: dela 8—10 óre catechetulŭ gr. or. Sfetea din religiune; dela 10—12 óre Dr. Nicolau Popŭ, prof. și conrectorŭ gimnasialŭ, din limba și literatura română, din istoria patriei și a Româniloră. Esamenulŭ a decursŭ în limba română; dela 6—8 óre a fostŭ esamenŭ de piano.

Duminecă în 14/26 Iuniu au esamenatŭ: dela 8—10 óre Madame Bonfois din limba și literatura francesă; dela 10—11 óre d-șóra Bauer din limba englésă, dela 11—12 óre prof. I. Cicogna din limba italiană. La tóte aceste 3 obiecte s'a ținutŭ esamenulŭ în limbele respective.

Lunĭ în 15/27 Iuniu a esaminatŭ prof. Ch. Schuller din limba și literatura germană, din geografiă, din istoria naturală, fisică, matematecă, istoria generală. Esamenulŭ a decursŭ în limba germană.

Marțĭ în 16/28 Iuniu au esaminatŭ: dela 9—10 óre catechetulŭ rom. catolicŭ P. Seraphin din religiune; dela 10—12 din limba și literatura maghiară, geografia patriei. Esamenulŭ a decursŭ în limba maghiară. Séra la 8 óre a fostŭ esamenŭ de cântărĭ.

In totŭ decursulŭ esamenelorŭ au fostŭ espuse scrierile caligrafice, desemnurile și lucrurile de mână ale elevelorŭ.

Voindŭ a ne da părerea asupra sporiului raportatŭ, acésta în genere nu póte fi decâtŭ favorabilă. Resultatulŭ în tóte studiele a fostŭ forte bunŭ.

In specie constatămŭ cu deosebire în limbĭ unŭ progresŭ surprinḑĕtorŭ. Cunóscemŭ câteva eleve, care, când au intratŭ în pensionatŭ nu cunosceau altă limbă, decâtŭ cea maternă și acum vorbescŭ perfectŭ limba francesă, germană și italiană, pe lângă cea română în timpŭ forte scurtŭ. Elevele de naționalitate română au talentŭ deosebitŭ pentru limbĭ. Ce e dreptŭ, la acéstă aparițiune contribue și ofinitatea limbei francese și a celei italiane cu limba română, der ele învĕță și vorbescŭ ușorŭ și limba germană și englesă. Asta este meritulŭ directórei, care pune mare prețŭ pe o pronunțare corectă.

Mai departe merită ca sĕ relevămŭ resultatulŭ produsŭ în musică și anume:

a) Cu privire la piano amŭ observatŭ la elevele incepĕtóre, care primescŭ instrucțiunea chiarŭ dela directóre, aplicarea unui metodŭ bunŭ; primele condițiunĭ, cum suntŭ: tăriă și tactŭ, precisiune în darea tonurilor, le întruneau mai tóte elevele. Cele mai înaintate, care primescŭ instrucțiune dela celŭ mai bunŭ profesorŭ de piano din locŭ, au delectatŭ publiculŭ asistentŭ cu prestațiunile lorŭ. Nuanțarea, basată pe o bună technică, este principiulŭ la care ține instructorulŭ. Componiștiĭ încă au variatŭ prin representanțĭ ca Ievsen, Mozart, Wagner, Mendelssohn, Chopin ș. a.

b) Cu privire la musica vocală, din care s'a esecutatŭ unŭ programŭ bine arangiatŭ de 11 numerĭ — parte solĭ, parte chorurĭ — observămŭ, că acestŭ ramŭ încă se cultivă cu multŭ succesŭ. Vocĭ frumóse și sonore, tonurĭ precise, acordurĭ curate, credemŭ, că suntŭ de ajunsŭ pentru ca sĕ secere aplausulŭ auḑitorilorŭ mai cu sémă la composiții, ca cele de Gade, Abt, Schubert, Mendelssohn ș. a.

Fiindŭ că pensionatulŭ se ocupă și cu educațiunea practică a femeei, amŭ vĕḑutŭ interesate lucrurĭ de mână dela cele mai de rêndŭ până la cele mai fine.

In fine gustulŭ esteticŭ își mai găsesce nutrimentŭ în desemnŭ și pictură precum și în scrierea caligrafică.

Din tóte aceste se vede déră spiritulŭ ce domnesce în acestŭ pensionatŭ și numai acestŭ spiritŭ în legătură cu seriositatea și soliditatea în nisuința de a da educațiunea cea adevĕrată sunt propĭelele, care au ținutŭ și ținŭ acestŭ pensionatŭ la nivelulŭ, în care se află de face concurență pensionatelorŭ din alte părțĭ.

Prin urmare părinții, carĭ reflecteză la o bună educațiune, potŭ cu totă siguranța încrede fiicele lorŭ acestui pensionatŭ. *Observatorulŭ.*

Convocare.

Adunarea generală a despărțĕmêntului X (Clușiu) alŭ »Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ« se va ține éstă anŭ Duminecă la 17 Iuliu st. n. înainte de améḑĭ în comuna Ascileulŭ-micŭ.

Obiectele vorŭ fi: 1. Deschiderea adunărei prin directorele despărțĕmêntului. 2. Raportulŭ comitetului despre activitatea sa anuală. 3. Raportulŭ cassariului. 4. Alegerea unei comisiunĭ de trei membri pentru censurarea cassei. 5. Alegerea unei comisiunĭ de 3 membri pentru înscrierea membrilorŭ noi și încassarea tacselorŭ. 6. Alegerea unei comisiunĭ de 3 membri pentru propunerĭ. 7. Cetirea disertațiunilorŭ ce se vorŭ însinua înainte la comitetŭ. 8. Raportulŭ comisiunilorŭ. 9. Inchiderea adunărei.

La acéstă adunare suntŭ invitațĭ cu tótă onórea toțĭ membrii Associațiunei, aflătorĭ pe teritoriulŭ acestui despărțĕmêntŭ, precum și toțĭ aceia carĭ dorescŭ prosperarea acestei Associațiunĭ.

Din ședința comitetului despărțĕmêntului X.

Clușiu, în 5 Iuliu 1887.

Dr. Gregoriu Silasi, directorŭ. *Basiliu Podóbă*, actuariu desp.

Furnisărĭ de fênŭ, pae, pae de paturĭ și lemne de arsŭ pentru armata comună și pentru honveḑĭ. Pentru asigurarea trebuințelorŭ în fênŭ, pae, pae de paturĭ și lemne de arsŭ pentru despărțĕmintele armatei c. r. și trupelorŭ de honveḑĭ, care suntŭ încvartirate în stațiunile Sibiiu, Făgărașŭ, Murĕșŭ-Oșorheiu, Bistrița, Clușiu, Elisabetopole și Brașovŭ, precum și pentru cele încvartirate de astădată în locurile concurente, pe timpulŭ din 1 Septemvre 1887 până la finea lui Augustŭ 1888, licitarea va fi în 14, 15 și 18 Iulie n. c. la intendența c. r. a corpului 12 de armată res. la magazinulŭ militarŭ c. r. de proviantare în Alba-Iulia, resp. în Brașovŭ. Făcêndu-se din partea camerei de comerciu și industrie din Brașovŭ atențĭ cei interesațĭ asupra acestorŭ furnisărĭ, se mai comunică totodată că publicarea referitóre la acésta se póte vedea și în localulŭ de oficiu alŭ camerei.

Furnisărĭ de ovĕsŭ, pae și lemne de arsŭ pentru armata c. r. In urma comunicărĭi oficiale a intendenței c. r. a corpului 12 de armată către camera de comerțŭ și industria din Brașovŭ, se va ține licitațiune, pentru furnisare de ovĕsŭ, fênŭ, paie și lemne de arsŭ pentru trupele c. r., pe timpulŭ dela Septemvre 1887 până la finea lui Augustŭ 1888, și anume: la 20 Iulie a. c. în Sibiiu în localulŭ de oficiu alŭ intendenței corpului de armată, la 31 Iulie în Alba-Iulia la magazinulŭ militarŭ c. r. de proviantare și în 25 Iulie a. c. în Brașovŭ la magazinulŭ militarŭ c. r. de prorientare. Se face cunoscutŭ celorŭ interesațĭ că publicarea referitóre la acésta a intendenței de corpŭ c. r. se póte vedea ḑilnicŭ în órele de oficiu la camera de comerciu și industriă din Brașovŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

TÊRNOVA, 8 Iulie. — Ferdinand de Sachsen-Koburg-Gotha *a fostŭ alesŭ principe cu unanimitate.* **Președintele a propusŭ alegerea lui, a datŭ lămurirĭ asupra raporturilorŭ familiare ale prințului. Intrégă cameră se ridică, între detunătóre hurrah aclamă pe prințŭ ca principe. Sobrania s'a amânatŭ până la sosirea rĕspunsului prințului de Koburg, căruia i s'a comunicatŭ neîntârḑiatŭ hotărîrea Sobraniei. Incă nu se scie, décă prințulŭ de Koburg primesce orĭ nu alegerea; în casŭ că o primesce, se crede că nu se va duce imediatŭ în Bulgaria.**

TÊRNOVA, 8 Iulie. — Deputații aștéptă rĕspunsulŭ oficialŭ alŭ prințului. Décă prințulŭ vine în curêndŭ la Têrnova, deputații îlŭ aștéptă sĕ depună jurĕmêntulŭ, ér décă mai ântêiu face o călĕtoriă, (pe la cabinete orĭ în Bulgaria? Red.) atuncĭ Sobrania se amână până la sosirea prințului.

BERLINŬ, 8 Iulie. — Consiliulŭ federalŭ a consimțitŭ sĕ se abróge oprirea esportului cailorŭ.

DIVERSE.

O socră. — Sunt câte-va sĕptĕmânĭ de când unŭ june irlandesŭ, anume Woodgete, ajunse subiectulŭ tuturorŭ conversațiunilorŭ societăței din Parisŭ și Londra. Elŭ se arăta adesea în lojele teatrelorŭ, la preumblările și locurile publice c'o femeie d'o figură minunată, d'o frumsețe de formă încântătóre, der alŭ cărei obrazŭ era ascunsŭ totdeuna suptŭ unŭ vĕlŭ desŭ și nepĕtrunḑĕtorŭ. Acéstă femeiă este soția d-lui Woodgate. Ea se afla odiniórá în casa părințiloŕŭ actualului sĕu bărbatŭ în calitate de guvernantă a junelorŭ lui surorĭ. D-lŭ Woodgade juniorŭ se înamoră de frumósa guvernantă și îi făcŭ o propunere de căsĕtoriă. Muma junelui, infuriată de proiectata mesalianță a fiului sĕu, se furișă în timpulŭ nopței în camera guvernantei și profitândŭ de somnulŭ ei îi turnă vitriolŭ pe față, desfigurând'o într'unŭ chipŭ teribilŭ. Acésta însĕ n'a împedecatŭ pe amantulŭ ei a stărui în intențiunea lui a o declara că, după însĕnătoșarea ei se va căsĕtori cu dênsa décă ea se va abține a reclama în contra mumei sale. Domnișóra asceptă ca recunoscință condițiunea și acum părechea se află în călĕtoria sa de nuntă.

Editoru: **Iacobŭ Mureșianu.**
Reactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Cursulu la bursa de Viena

din 7 Iuliu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 25
Rentă de hârtiă 5%	87.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.19
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 –
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 75
Bonurĭ rurale ungare	104.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 90
Bonurĭ croato-slavone	104 —
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100 50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122 75
Renta de hârtiă austriacă	81 55
Renta de arg. austr.	83.—
Renta de aurŭ austr.	112 25
Losurile din 1860	137.25
Acțiunile băncei austro-ungare	889 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Act. băncei de creditŭ austr.	281.—
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 95
Napoleon-d'orĭ	10 03
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 20
Londra 10 Livres sterlinge	126 60

Cursulu pieței Brașovu

din 8 Iuliu st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump	8.62	Vend.	8.64
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9 97	»	10.02
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11.34
Imperialĭ	»	10.30	»	10.34
Galbenĭ	»	5 89	»	5.93
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	100.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	113.—	»	114.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Convocare.

Adunarea generală a societății **„Hebe"** se convócă pe **17 Iulie** st. n. 1887 și în casŭ, când la acestŭ terminŭ nu s'ar înfățișa acționarĭ suficiențĭ penrru decidere, se va convoca a doua adunare pe **14 Augustŭ** st. n. 1887, totdéuna în **Sângeorgiu,** diminéța precisŭ la 9 óre, pe când se vorŭ aduce concluse valide și numai cu cei înfățoșațĭ.

Obiectele pertractărei vorŭ fi:

1. Relația direcțiunei.
2. Relația cassarului și bilantului.
3. Alte propunerĭ, ce se vorŭ face din partea direcțiunei séu a acționarilorŭ eventualŭ.
4. Alegerea directorelui.

La acésta se convócă toțĭ P. T. domnii acționarĭ.

Bistrița, în 17 Iunie 1887.

Pentru direcțiunea societății:

2—2 LICA.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Peșta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peșta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ in *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre dimineța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ Zĕrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia Predealŭ-Budapesta și pe linia Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—		—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timișŭ	—	9.35	—	1.45
Brașovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20	—	4.01	2.32
Feldióra	7.57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5.28	—
Augustinŭ	8 47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6 49	—
Hașfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighișóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediașŭ	12.03	—	10.37	—
Copsa micĕ	12.26	—	10 59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blașiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12.33	—
Teiușŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	2 49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirișŭ	3 46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenŭ de persóne
Clușiu (	5.21	—	5 56	
(	—	6.01	—	6 37
Nedeșdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirișŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneția-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11 07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venția-Orădii	—	—	—	2 08	—
Fudi-Oșorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagu	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriș	—	—	—	5.53	—
Gl ârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedișu	—	—	—	6.20	—
Clușiu (	—	10.31	—	6.38	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2 25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blașŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copșa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediașŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigișóra	5.42	—	—	—	4.32
Hașfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9 06	—	—	—	9.02
Brașovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Nota: Órcle de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	1.01	—	4.51
Orăștia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10.27
Paulișŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovațŭ	8.28	—	11.25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovațŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5.07	6.38	—
Paulișŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8.01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Hațegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Banița	—	—	6.40
Petroșenĭ	—	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5 00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	—	—	6.10
Banița	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Hațegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ